

Gemeenschappelijke Regeling	DeSom
Onderdeel	Begroting 2019

Voorstel zienswijze raad

Advies is een positieve zienswijze uit te brengen.

Samenvatting (behaalde) doelstellingen

SSC DeSom beheert voor ongeveer 1.600 medewerkers van de deelnemende organisaties circa 1.100 werkplekken en ruim 600 applicaties. Het doel van DeSom is de deelnemers en WerkSaam met ICT-voorzieningen te ondersteunen en deze voorzieningen steeds beter af te stemmen op de eisen & behoeften van deze tijd en de nieuwe ontwikkelingen.

Samenvatting (behaalde) doelstellingen Medemblik

Het doel is de (digitale) dienstverlening te professionaliseren, te streven naar een efficiënte bedrijfsvoering ten behoeve van onze burgers en ondernemers. Aandachtspunten daarbij zijn leefbaarheid, duurzaamheid en de basis op orde bij de digitale dienstverlening. Dat vraagt een moderne, stabiele en veilige ICT-infrastructuur waardoor onze medewerkers optimaal gefaciliteerd worden in het maken en uitvoeren van beleid.

Bevindingen

Tijdperk van digitale transformatie

We bevinden ons in een tijdperk van digitale transformatie. Dit tijdperk wordt gekenmerkt door het bijna continu verbonden zijn van mens en apparaat met zijn of haar omgeving door middel van internet.

In dit tijdperk van digitale transformatie zien we voor de gemeente Medemblik een aantal dominante ontwikkelingen:

- *Datagestuurd werken: Een gemeente is een gegevensfabriek. Op basis van gegevens wordt beleid gemaakt en uitgevoerd. We zijn wettelijk beheerder van registraties zoals de BRP (persoonsgegevens), BAG (adressen & gebouwen), BGT (geografische gegevens) en WOZ (waardering onroerende zaken) maar krijgen ook steeds meer de beschikking over data via onze burgers en ondernemers, medeoverheden en ketenpartners. We willen en gaan deze data steeds meer gebruiken voor beleidsontwikkeling en optimaliseren van de uitvoering, bijvoorbeeld met behulp van het Westfries Datalab. We zijn ook verplicht onze data zoveel mogelijk als 'open data' beschikbaar te stellen aan derden. Privacy, beveiliging van gegevens en kwaliteit van gegevens zijn hierbij cruciaal.*
- *Platformen: De laatste jaren is een enorme opmars van online platformen. Denk daarbij aan partijen als Facebook, Google en Amazon maar ook partijen als Uber (taxibedrijf zonder taxi's) en AirBnB (hotelbedrijf zonder vastgoed). Ook overheden beheren platformen of nemen deel aan commerciële online platformen. Door het gebruik van online platformen zien we ook een verschuiving van traditionele gemeentelijke taken naar burgers en ondernemers.*
- *Kunstmatige intelligentie: Steeds vaker worden computers ingezet om beslissingen te nemen of het zelfstandig uitvoeren van taken waar intelligentie voor nodig is. Dit gebeurt op basis van algoritmes (een set van rekenregels om van een begintoestand naar een gewenste eindtoestand te komen). Door algoritmes toe te passen op grote hoeveelheden data kunnen patronen worden ontdekt die ons helpen betere beslissingen te nemen.*
- *Informatiebeveiliging en privacy: We moeten heel zorgvuldig omgaan met alle data die we als gemeente gebruiken, bewerken, analyseren en beschikbaar stellen. Onze burgers en*

ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat onze systemen veilig zijn en bestand tegen pogingen tot misbruik en aanvallen van buitenaf.

- *Applicaties in de cloud: Het grootste deel van onze applicaties draaien nu bij DeSom. Leveranciers van onze applicaties hun applicaties steeds meer alleen nog via een zogenaamde 'SaaS' (Software as a Service) -oplossing aan. Dat betekent dat de applicatie niet meer draait bij de DeSom maar bij de leverancier van de betreffende applicatie. Wil je als gemeente Medemblik beschikken over de juiste updates en de beveiligingsniveaus zijn we verplicht in deze ontwikkeling mee te gaan.*
- *Voldoende ICT-kennis in onze organisatie nodig: Om sturing te geven aan deze ontwikkelingen en veilig gebruik te waarborgen, is voldoende kennis van ICT in de gemeentelijke organisatie nodig, van laag tot hoog. Deze kennis ontwikkelen we samen met onze collega-gemeenten in de regio en landelijk in samenwerking met de VNG.*

Wat vraagt dat van onze infrastructuur?

De hierboven geschetste ontwikkelingen stellen eisen aan de ICT-infrastructuur waarin DeSom ons voorziet. Het vraagt om een infrastructuur die in staat is applicaties die 'in de cloud draaien' aan te kunnen bieden op de werkplek van onze medewerkers. Maar tegelijkertijd moeten ook applicaties die (nog) bij DeSom draaien, aangeboden kunnen worden op diezelfde werkplekken. Uiteraard op een veilige manier.

Omdat de verschuiving van applicaties die door DeSom worden gehost naar applicaties die in de cloud worden aangeboden meerdere jaren in beslag neemt, door het tempo wat onze leveranciers hierbij kunnen en willen hanteren, wordt DeSom gedwongen deels te investeren in het up to date houden van de huidige infrastructuur en deels in de nieuwe cloud infrastructuur. Het resultaat is een zogenaamde hybride cloud infrastructuur. Kostentechnisch betekent de hybride situatie voor DeSom stapeling van kosten, omdat in een nieuwe situatie wordt geïnvesteerd terwijl de oude situatie nog niet kan worden afgebouwd. maar ook stapeling van kosten.

Naast dat verschillende soorten applicaties op de werkplek moeten kunnen worden aangeboden, moet de digitale werkomgeving onze medewerkers ook in staat stellen makkelijk online samen te werken met elkaar, andere overheden, ketenpartners en natuurlijk onze burgers en ondernemers welk soort apparaat (laptop, vaste PC, tablet of smartphone) ook wordt gebruikt. Een hele belangrijke randvoorwaarde is dat dit veilig gebeurt, binnen de wettelijke privacy kaders.

De informatiemanagers en informatiearchitecten in de regio West-Friesland hebben samen met DeSom en ICT Hoorn gewerkt aan het ontwerp van een nieuwe digitale werkomgeving en cloud-infrastructuur.

Omdat de huidige infrastructuur van DeSom vanaf komend jaar ook technisch vervangen moet worden, want afgeschreven, is het belangrijk nu de keuze te maken voor een toekomstbestendige ICT-infrastructuur die ons helpt op een veilige manier mee te gaan in de digitale transformatie. De genoemde projecten in de begroting van DeSom op het gebied van 'cloudarchitectuur', vervanging on-premise infra', 'system, security & event monitoring', 'digitale werkomgeving' en 'applicatie rationalisatie' zijn niet los te koppelen van elkaar en vormen samen een noodzakelijke basis in de digitale transformatie voor de gemeente Medemblik.

Financiën

DeSom vraagt voor 2019 € 2.166.700,- als bijdrage. In 2018 bedroeg de bijdrage € 1.626.400,-. Het verschil van € 540.000,- meer bijdrage is als volgt opgebouwd:

	Totaal lasten	Bijdrage Medemblik
Begroting 2018	5.656.700	1.626.400
VJR 2018	-52.500	
Incidentele vrijval marktconforme salarissen	50.000	
Basis 2019	5.654.200	
Indexstatie	146.300	

Basis 2019 incl indexatie	5.800.500	1.670.500
Uitbreiding formatie	85.000	27.300
Nieuw beleid structureel	286.100	92.000
Nieuw beleid incidenteel	1.171.500	376.900
Begroting 2019	7.343.100	2.166.700

De bijdragen die DeSom van de gemeente Medemblik de komende jaren verwacht zijn als volgt:

Begroting 2019	2.166.700
Begroting 2020	2.453.600
Begroting 2021	2.507.700
Begroting 2022	2.499.000
Begroting 2023	2.515.100

De verhoging van de bijdrage in 2019 blijft de komende jaren gehandhaafd.

Overige punten:

In het AB een norm vaststellen voor de financiële kengetallen zoals het BBV voorschrijft.

Verhogen van de algemene reserve voor het verhogen van het weerstandsvermogen tot het benodigde niveau.

De indexering van de gemeentelijke bijdrage is hoger (4,45%) dan 3,54%. Voor het verschil moet DeSom andere dekking zoeken.

Risico's

Beleidsmatig

- Bij de oprichting van DeSom is de ICT van de aangesloten deelnemers en afnemer 1 op 1 overgezet naar SSC DeSom. Met de bijbehorende beheerlast voor DeSom tot gevolg. Rationalisatie van het applicatielandschap is het structureren, minimaliseren en managen van een grote diversiteit aan applicaties die in gebruik zijn en in de toekomst in gebruik zullen worden genomen om de bedrijfsprocessen in een organisatie te ondersteunen. Dit leidt tot vermindering van het totaal aantal applicaties en daarmee de beheerlast. Rationalisatie is nodig om te komen tot een stabiele en gestandaardiseerde infrastructuur. Een dergelijke infrastructuur vormt de basis voor wendbaarheid en slagvaardigheid, waardoor aanpassingen en uitbreidingen makkelijker te realiseren zijn. Daarnaast biedt het de gemeente Medemblik de mogelijkheid om snel en flexibel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Om dit te realiseren vraagt het sturing op het uitvoeren van de rationalisatie door alle deelnemers van DeSom in samenhang. Als een of meer van de deelnemers hier onvoldoende in mee doen zal de vermindering van het aantal applicaties niet lukken.
- Onze medewerkers mogen geen last hebben van deze hybride situatie en moeten naadloos hun werk kunnen doen. Om de stapeling van kosten door de hybride cloud infrastructuur zo kort mogelijk te laten duren, moeten wij er vanuit onze organisatie dan ook op sturen dat zo snel mogelijk al onze applicaties in de cloud worden aangeboden. Duidelijk is dat 'zo snel mogelijk' in ieder geval een aantal jaren gaat duren door het tempo wat onze leveranciers hier in willen en kunnen hanteren. Ook dit kan alleen in samenwerking met de overige DeSom-gemeenten. We kiezen dan ook voor een gemeenschappelijk cloudbeleid.
- Om de kostenstijging de komende jaren te minimaliseren is het belangrijk dat we zoveel mogelijk mee doen met landelijke aanbestedingen die door de VNG worden georganiseerd. Zo hebben we al meegedaan met de aanbesteding Gemeentelijke Telecommunicatie Mobiel (mobiele telefonie- en data-abonnementen) en Gemeentelijke Telecommunicatie Vast (vaste dataverbindingen). Beide worden dit jaar in Medemblik, en de andere DeSom-gemeenten ingevoerd. Dit jaar start de landelijke aanbesteding Gemeentelijke Telecommunicatie Connect

(telefooncentrale & klant contactcentrum). Daarnaast wordt door de VNG een gemeenschappelijke gemeentelijke ICT-infrastructuur ontwikkeld, op basis van aanbestedingen, die ons op een veilige manier verbindt met medeoverheden, ketenpartners en onze leveranciers.

Financieel

- Adoptieprogramma werkplek. Optimaal gebruik van een nieuwe werkplek voor medewerkers vraagt om goede begeleiding in de vorm van een adoptieprogramma. Ervaringscijfers laten zien dat een totaalprogramma circa €200 (out-of-pocket kosten) per persoon kost. Daarnaast is er een structurele component die bestaat uit het in standhouden van een leerportaal met leerinhoud. Hiermee is een bedrag gemoeid van circa €30-35 per medewerker per jaar. Deze bedragen moeten worden opgenomen in de begroting van de gemeente Medemblik per 2019.
- Extra kosten voor PC's, laptops, tablets etc. Nu maken we in de gemeente Medemblik gebruik van relatief goedkope 'thin clients'. De kosten van deze 'thin clients' zijn opgenomen in de jaarbijdrage van DeSom. Om optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden van de te vernieuwen werkomgeving zijn andere modernere apparaten nodig. Het gaat om een structurele kostenstijging van circa € 120 tot € 230 per medewerker per apparaat per jaar. Het tempo waarin deze kostenstijging wordt geëffectueerd hangt af van de ambitie van de gemeente en wordt opgenomen in de begroting van de gemeente Medemblik vanaf 2019.